

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste: pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 21.

Maribor, dne 21. februarja 1913.

Letnik V.

† Bisernik Matija Šinko.

Iz Središča prinaša danes brzojav sledečo tu-
žno vest:

„Umrli je danes velečastiti gospod bisernik Matija Šinko. Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 24. t. m., ob 10. uri dopoldne.“

Častiti gospod Matija Šinko je bil rojen dne 10. septembra 1829 v Središču. Ker je kazal posebno bistroumnost, poslali so ga v Varaždin v latinske šole, kjer je šestrazredno gimnazijo izvršil z odliko. Modroslovje je študiral v Zagrebu, bogoslovje v Gradcu ter bil dne 20. septembra 1852 posvečen v mašnika. Dne 6. novembra je nastopil prvo kaplansko službo pri Sv. Lovrencu v Puščavi. Od tod so ga dne 13. novembra 1854 poklicali za adjunkta in učenega prefekta v bogoslovno semenišče v Gradec. Ker ni prijal mestni zrak njegovemu zdravju, so ga poslali dne 8. novembra 1858 za kaplana k Sv. Lenartu v Slov. goricah. Pa že koncem septembra 1859 mu je vladika A. M. Slomšek izročil profesuro pravoslovja na novoustanovljenem bogoslovju v Mariboru. Profesorsko službo je izvrševal zelo vestno. Bogoslovci so ga spoštovali in ljubili ter mu ostali vdani in pa hvaležni tudi tedaj, ko je že bogoslovje zapustil. Pri svojih učencih si je zagotovil blag spomin. Dne 28. februarja 1875 je postal župnik v Ljutomeru, kjer je bil goreč pridigar, vnet spovednik ter v vseh službenih poslih vesten in natančen. Popravljal je župnijsko cerkev, olupal s slikami notranjščino, prenovil župnišče in izboljšal gospodarstvo. Leta 1880 je stopil v začasni pokoj, čez tri leta, to je dne 21. januarja 1883, pa je zopet prevzel župnijo Gornja Sv. Kungota. Koncem septembra 1893 je stopil v stalen pokoj, ter se preselil na svoj rojstni dom v Središču, kjer je kot vpokojeni župnik večkrat pomagal v domači župniji v dušnem pastirstvu in zahajal v šolo več let. Leta 1902 je obhajal zlato sv. mašo v kapeli žalostne Matere v Središču. Ko se je začelo pripravljati za poveljčanje župne cerkve sv. Duha, je častiti gospod Šinko največ pripomogel. Leta 1908

je kupil tri nove zvonove, leta 1909 pa dal poslikati s svojim rojakom, častitim gospodom Pintaričem, novo popravljeno cerkev. Dne 22. septembra l. l. je pa obhajal šestdesetletnico svojega mašništva, ali biserne sv. mašo.

Z ranjnim Sinkotom leže v grob mož jeklenega, čistega značaja, mož stare slovenske korenine, ki se pa ni odtujil novejšemu času. Ko so zaveli po Slovenskem liberalni vetrovi, je takoj spoznal njihovo kvarljivost in škodljivost ter se je odločno postavil na našo stran. Še več. Če prav po letih star, je bil njegov duh še mladosten in oklenil se je z vso svojo ljubeznijo mladine. Spoznal je, da je v mladini naša bodočnost, zato se ji je postavil na čelo. Ko se je v Središču pričelo naše mladinsko gibanje, je bil ravno blagi pokojnik, ki je stal našim Zvezam krepko ob strani in jih je vsestransko podpiral. Ko smo osnovali Orlo, je prevzel celo njegovo predsedstvo. Bil je sicer v visoki starosti — v 84. letu — vendar njegovo srce je gorelo za naša načela in naše svetinje in ta ogenj je bil, ki je ogrel središko mladino, da je sedaj naše mladinsko gibanje tam doli ob hrvaški meji tako vzorno in mogočno. Hvala Ti za vse to, nepozabni pokojnik. Mladina, ki si jo tako ljubil, Te bo ohranila v vednem spominu.

Počivaj v miru!

Poštena beseda. — Nemci poslušajte!

V roke nam je prišla mala brošura z naslovom „Quousque tandem . . .?“, v kateri neki Alfred Joh. Rossmanith propagira ustanovitev „Družbe za pospeševanje narodnega miru.“ Rossmanith je Nemec. S ponosom povdarja to v svoji brošuri. Če prav je tista njegova „Družba za pospeševanje narodnega miru“ precej preveč idealno zamišljena in bo ostala za naše narodne boje zelo problematične vrednosti, vendar zasluži brošura, da se z njo nekoliko pobavimo. Mnogo je v njej odstavkov, ki pričajo, da je tudi nemška javnost pričela uvidevati, da tako ne gre naprej. Nemci so pričeli čutiti, da je njihovo ravnanje napram drugim narodom v Avstriji krivično,

da so njihova stremjenja nasilna in vedno več se najde poštenih nemških mož, ki kličejo svojim rojakom: Krenite na druga pota! To je vsekakor razveseljivo in daje upanje, da se bo enkrat sporazumno vendar dalo ustvariti razmere, ki bodo nudile življenjsko možnost. In kar je še veselejše, je to, da se najdejo celo možje, ki se upajo svoje mnenje neustrahovano povedati celi nemški javnosti, kakor Rossmanith . . .

V informacijo cenjenih čitateljev navajamo nekatere odlomke iz zanimive brošure. Namene in cilje svoje „Družbe“ označuje Rossmanith tako-le: „Družba za pospeševanje narodnega miru“ si je postavila kot nalogo, da neodvisno od vseh političnih korporacij, z vsemi ji na razpolago stoječimi modernimi sredstvi pomaga blažiti narodna nasprotstva. § 19 državnega temeljnega zakona — „vsi narodi države so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da varuje in goji svojo narodnost in jezik“ — stoji na portalu družbe. Praktično izvedenje in ugotavljanje te postavno priznane enakopravnosti je eden njenih najodličnejših ciljev.“

Na drugem mestu, ko utemeljuje svoje naziranje o narodnostnem vprašanju in njega rešitvi, pa pravi: „V vsakem državljanu, naj pripada kakoršnemkoli narodu, delujeta v prvi vrsti dve gonilni sili, ki določata njegova dejanja: gospodarski in narodni obstoj. Kdo pa dvomi, da narodni obstoj ni funkcija gospodarske moči. Če tedaj eno ljudstvo gospodarsko ojačim, bo postalo ob enem kot narod močnejše. In zato je popolnoma naraven zaključek: dva v eni deželi prebivajoča naroda, ki sta gospodarsko navezana drug na drugega in od katerih eden drugega ne more nikdar podjarmiti, stojita pred izbiro, da ali z narodnostnim bojem in ukinitvijo vseh drugih moči zabranita gospodarski in dosledno tudi narodni razvoj obeh, ali pa da z mirnim in skupnim delom in medsebojnim podpiranjem obeh, v gospodarskem, kakor tudi narodnem oziru raseta.

In če ta primer obrnemo na naše razmere, potem se to pravi:

Vsak izmed 7 ali 8 narodov v Av-

PODLISTEK.

Povest rejenca.

(Črtica: napisal Januš Golec.)

(Konec.)

Stal sem še vedno nepremično in ugibal: pa menda sem res v blajnrjahu?

Na drugem koncu pa se je prikazala bolj staričkava gospa in me glasno pozdravljala.

Kako šmenta, mi je rojilo po glavi, me pa te ženske, ali, da govorim v bolj finem tonu, dame poznajo?

Tako bolj nerodno sem snel klobuk in se jel klanjati sedaj na levo, pa zopet na desno. Toliko še vendar sem stlačil, da sem se predstavil.

Obmolknili smo vsi, nisem znal, za katero dlastko bi se oprijel razgovora.

Pa naj bo, saj me ni slišal nobeden kavalir; začel sem pač razgovor s taisto stvarino, ki sem jo vselej grajal na drugih, namreč: z vremenom, borovim vonjem, ptičjim petjem, itd.

Po dolgo premlačeni prazni slami sem vendar toliko zvedel, da ste dami posetili za nekaj dni naš sveži Remšnik.

Večero se je že, hotel sem se posloviti, a starejša dama me je še prosila, naj bi bil tako prijazen in šel v ponedeljek k sv. Pankraciju maševat v njuni družini.

Odšli smo vsi trije proti domu, seve sta se dami opravičili, da sta me motili, pa, ker so jima doma zaupali moj prater, sta me poiskali.

V ponedeljek na vse zgodaj sem že moral na noge in vodil sem spremljevalki navkreber na Radl k sv. Pankraciju.

Mati je bila molčeča, mlajša pa, ki se je oglašala na ime Ida, je venomer čebljala. Vsaka čvetka in vsaka travica jo je zanimala, pa za vsako je vedela tudi ime.

Jaz seve se nisem vtikal v tako učen razgovor o rastlinstvu, ker mi je poznan le vražji stric, koprive in tem podobna zelenjad. Pa vendar, učil sem se od te mlade dame, koliko zanimanja da vzbudi že priprosta narava v ljudeh, ki so navezani na mestni tlak.

Stopali smo počasi in se ustavili ravno v Korenovi ograji, da se odpočijemo.

Pozabil sem bil poprej omeniti, da sva bila s Korenovim rejencem Petrom prijatelja. Tudi danes, ko me je ugledal, se je plazil proti meni, hoteč mi podati roko.

Idi se je smilil siromak in obrnivša se v stran si je utrnila solzo.

Mati ga je pa nekako začudeno gledala in pa zmajevala z glavo.

Peter bi mi bil Bog ve kaj nadopovedal, pa tujki sta se obrnili na pot.

Jaz sem popustil Petra in jima sledil.

Nismo še bili izven ograje, se je starejša ustavila, posegla v žep in rekla:

„Ida, na, daj mu krono, siromak je.“

Gospodična je ubogala in obdarila Petra.

Ni naš Peter po navadi beračil, vendar iz usmiljenja mu je marsikdo kaj podaril. Tako je tudi Ido na kolenih zahvaljeval in jej zagotavljal, da bo de gotovo molil za njo.

Šli smo naprej; pa kakor se mi je dozdevalo, je napravilo to srečanje s Petrom na letovičarki žalosten vtis. Mati je sople naprej in sama pri sebi zmajevala z glavo; Ida pa je tudi prenehala s svojo kramo o rastlinstvu in me povpraševala po Petru.

Še le krasni razgled od sv. Pankracija je pregnal Idi otožnost in navdušeno je klicala:

„Oh, kako krasno, kako sem vam hvaležna za ta izlet!“

Čudno — na mater pa ni napravil razgled nikakršnega utisa, nemo je gledala v daljavo in skimala.

Po dokončani službi božji smo krenili domov in

se še pri Korenovih nismo oddahnili. Le stara dama je postala za ograjo in zrla v Petra, ki je hučkal na rokah otroke.

Z običajnimi ceremonijami smo se poslovili in Ida me je še prosila, da bi ju še večkrat kam popeljal.

Prišel je praznik med tednom. Tujki ste bili v cerkvi, pa tudi Peter je klečal pred altarjem. Ljudje so mi pravili po sveti maši, da je stara gospa v cerkvi silno jokala.

III.

V četrtek menda je bilo po onem prazniku, ko nisem šel popoldne v prater, ampak sem doma dogotavljal naslovno tablo za remšniškega „šostarja.“ A ker pa mož ne zbija samo čevljev, ampak je tudi še strokovnjak v obrti cokelj, prismolil sem mu z barvo na desko zraven črevlja še coklje.

Ravno sem tudi jaz nabil s čopičem v te coklje prav mogočne žreblje podpetnike in jih hotel s temno barvo obsenčiti, ko nekdo prav nežno potrka.

Vstopila je starejša letovičarka. Nisem bil v mali zadregi, ker me je dobila ravno pri tem opravlilu, ki ni spadalo v stroko slikanja, ampak — mazanja. Stal sem zopet kot gabrovo tnal.

Na mojo veliko sramoto povedano, imam samo jeden stolec in še taisti je bil preobložen s čopiči in barvami; ugibal sem, kam bi ponudil tujki sestri. In spomnil sem se živo reka bogoslovskega profesorja, ki nam je večkrat pravil:

„Mlad kaplan je kakor tele, sedaj se zadene v jeden vogel, sedaj v drugi.“

Tudi jaz sem obdrsal vse mizne vogle, predno sem si domislil: dobro bi bilo, stolec pospraviti in ga pobrisati.

Pa naj bo; pri meni se je uresničil stari pregovor: še tisti počaka, ki s črešnje pade, kaj bi neki ta tujka ne!

Po dolgem potrpljenju je tudi ona sedela. Uprla se je z roko ob mizo in globoko vzdihnila v slovenskem jeziku:

striji je po številu, kulturi in gospodarski veljavi že davno tako močen, da nobeden resen človek ne more misliti, da bi sedalo kakšnega izmed njih v „jezikovnem“ oziru stalno in vspešno potlačiti. Kdor kaj takega misli, sme si samega sebe.

Rekel sem izrečno „jezikovno“; kajti po mojem nekoliko globokejšem in višjem pojmovanju, ki sem si ga ustvaril o izrazu „narodni“, ni imel še noben avstrijski narod tistega razvoja, ki bi ga bil že davno zaslužil. V celoti pa velja za vse brez izjeme ena in ista alternativa: ali postanejo vsi mogočni in veliki, ali pa ostanejo vsi mali in šibki.“

So to gotovo vsega vpoštevanja vredne besede. Mi, ki nismo iskali nikoli narodnih bojov in smo se vedno borili samo za naše pravice, da bi se potem lahko mirno razvijali, priznavamo v polni meri njihovo opravičenost in jih podpisemo. Dvomimo pa, da bo naletel Rossmanith na tako priznanje pri svojih nemških rojakih. Gotovo: vedno več jih je, ki bodo odobraval njegova izvajanja javno, mnogi mu bodo pritrdili na tihem, toda velika večina bo ugovarjala. V večini nemškega naroda, in če ne v večini naroda, gotovo v večini onih, ki imajo glavno besedo, prevladuje še vedno mnenje, da si mora nemštvo zavojevati še cele prostrane pokrajine našega juga. In žalibog, resnično je: pri nas v Avstriji, med Nemci še veliko več vpliva razni Chlumecky, ki zatrjujejo, da so interesi mnogojezične Avstro-Ogrske identični z interesi nemštva ter naglašajo, da je sedanja zunanja politika naše monarhije, v kateri prebiva 17.000.000 Slovanov, naperjena proti prodirajočemu slovanstvu, kakor pa gospod Rossmanith. Kakor največja ironija se sliši, da je ravno v tistih dneh, ko je izšla Rossmanithova brošura, ki propagira uveljavljanje § 19, v „Grazer Tagblattu“ izrekel neki prenapeti nemški pisatelj Wahrberg zahtevo, „naj bi 2000 nemških milijonarjev v Hamburgu, Lübecku in Bremenu kupilo pas zemlje, ki bi segal od Maribora do Trsta, kjer bi se naj naselili Nemci.“ Za normalnost moža, ki je stavil to politično blazno zahtevo, ne damo počen groš, da jo pa priobčuje list, ki hoče veljati za resnega, to pove več kot dovolj jasno, kako daleč smo še od časa, ko bodo Rossmanithova načela postala splošna last avstrijskega nemštva. Do takrat pa moramo neprestano stati v bojnih vrstah. Si vis pacem, para bellum.

Uvedenje jamstva za uradnike.

Dolžnost javnih uradnikov je, da izvršujejo po nalogu države, dežel in občin v blagor splošnosti svoje uradne posle. Pri tem se pa lahko pripeti, da uradniki na katerikoli način kršijo svojo uradno dolžnost in povzročijo vsled tega tretjim osebam škodo, ki se lahko dokaže, kakor na primer pravna kršenja sodnikov, razne strankarske rzsodbe upravnih uradnikov itd. V takih slučajih je za oškodovane važno, da se jim storjena škoda povrne. Ta zahteva odgovarja povsem naravnemu pravnemu čutu. Umevno je tedaj, da se uradnika, ki je v izvrševanju svojega uradniškega posla zakrivil kako škodo, pri-

sili, da za njo tudi jamči. To se zamore zgoditi na trojni način: civilnopravnim, kazenskopravnim in disciplinarnopravnim potom. Prva pot se nastopi, če se vloži tožba za odškodnino pri rednem sodniku. Kazensko-pravno zasledovanje uradnika je mogoče, če je uradnik zakrivil kakšno kazensko dejanje. Disciplinarno-pravno postopanje je pa mogoče, splošno rečeno, le disciplinarnim potom.

V Avstriji je razločevati v tem oziru sodne uradnike od strogo upravnih uradnikov. Pri kršenju uradnih dolžnosti sodnikov je odprta civilno-pravna in kazensko-pravna pot. Pri upravnih uradnikih pa zamorejo oškodovani nastopiti le kazensko-pravno pot in še le, če je uradnik s kazenskim dejanjem povzročil tretji osebi škodo, se lahko od njega zahteva dodatno in kazenski pravdi tudi odškodnina. V vseh drugih slučajih pa, če se škoda ni povzročila vsled kakakega kazenskega dejanja, in teh slučajev je menda največ, ni vobče mogoče doseči, da povrne uradnik povzročeno škodo. Dvorni dekret z dne 14. sušca 1806 namreč določa, da se državnih uradnikov zaradi svojih uradnih dejanj pri civilnih sodiščih nikdar ne more tožiti. To dejstvo ni posebno razveseljivo za splošnost, ker je odvzeta vsaka možnost, biti obvarovan pred škodo vsled pravnega kršenja od strani uradništva.

Kakor se zdi, je pri izdaji te čudne naredbe vodila merodajne kroge misel, da se uradnikov pri izvrševanju njihovih poslov ne sme polotiti prevelika bojazen in tesnosrčnost. Na drugi strani je pa zakonodajalec bržčas nagibal prevdarek, da bi znalo finančno stanje posameznih uradnikov trpeti vsled neopravičenih zahtev tretjih oseb po odškodnini. A ker bi pa bilo v splošnem interesu potrebno, da bi se oziralo na osebe, ki so trpele bo krivdi uradnika škodo, se je vedno huje pritiskalo, da bi država sama jamčila za škodo, ki jo je povzročil uradnik radi svojega brezbriznega uradovanja. To naziranje si je zlasti v Nemčiji v poslednjem času pridobilo vedno več tal, ter je tam že priznано dalekosežno jamstvo države. Nasprotno pa v Avstriji jamstvo države še do danes ne igra nobene vloge. Vsled tega je koncem novembra 1911 stavil v zbornici poslanec dr. Liebermann predlog, da se postavno uvede v Avstriji jamstvo države za krivde njenih uradnikov. Veselo znamenje je, da se temu postopanju sedaj pridružuje že tudi gosposka zbornica. Pred nekaj dnevi je predložil gosposki zbornici dr. Unger zakonski osnutek, ki določa obvezno jamčenje države, dežel in občin za storjene krivde njihovih uradnikov.

Temeljna točka 1 tega zakonskega osnutka se glasi:

„Če je kdo trpel škodo vsled krivde uradnika pri izvrševanju uradnega poslovanja države, dežele ali občine, mora jamčiti za to škodo država, dežela ali občina in jo povrniti, pridržuje se pa pravica, da se prime uradnika, ki jo je povzročil.“

Po določilih tega zakonskega osnutka bi se moralo najpoprej izvensodniško zahtevati povrnitev škode od javnopravnih korporacij (države, dežele ali občine) in še le potem, če bi to postopanje ne imelo nobenega uspeha, bi se zamogla tirjati odškodnina pred državnim sodiščem, če je namreč naperjena zoper državo ali deželo, če se pa zahteva od občine, pred deželnim.

češ: „Nimaš jednega dovolj, bi rada dva.“ Umrl je lani moj mož, s hčerko pa sva se preselili na Dunaj. Mirne vesti nisem imela več, vedno mi je nekaj pravilo: vsaj sedaj popravi, kar si zamudila do sedaj. Vrnila sem se v svoj rojstni kraj, da bi poizvedovala po sinu, pa mislite si, kje sem ga sedaj le našla?

Pri teh besedah si je tujka zagnila obraz in bolešno zaplakala.

„Bog je kaznoval moj greh na nedolžnem sinu. Že zadnjič“, je nadaljevala, „ko smo romali k sv. Pankraciju, se mi je vzbudil sum: kaj, če oni Korenov siromak ni — tvoj sin? Vsaj njegov pogled je bil taisti, kakor nekda v zibelki. Spoznala sem ga zadnjič pri službi božji. Obril se je bil in na vratu sem zapazila rujavo piko, ki jo ima od rojstva. Peter, da, on je moj sin. Sedaj sem vam povedala vse, sami lahko sklepate, kakšna kazen čaka enkrat mene, če že usoda tako kruto preganja nedolžnega sina.“

Mati je jokala, jaz sem jo pa tolažil po zmognosti.

Pred odhodom pa je še potegnila iz žepa bankovce po 50 K in mi naročila:

„To dajte za sedaj Petru, pa ne povedati, da mu ga je podarila — mati. V kratkem ga itak vzamem k sebi.“

Po teh besedah sva se razšla.

Tujki sta še isti dan zapustili Remšnik.

Petru sem izročil dar, s solzami ga je sprejel in obljubil, da bode vedno molil za usmiljeno gospo. Dolgo sem čakal, hoteč Petru razodeti: ona tujka ti je prava mati.

Vendar čakal sem zastonj; prava mati se do sedaj ni več oglasila.

Peter je pa letošnjo zimo legel v hladni grob s trdo zavestjo, da je bila rajna Neža njegova mati; za pravo mater pa je le molil kot za — usmiljeno tujko.

Ta zakonski osnutek v resnici zasluži vsestranskega podpiranja, ker vendar enkrat določa obveznost jamčenja javno-pravnih korporacij, osebito države, za krivdo, ki jo je povzročil njen uradnik.

Druga vojska na Balkanu.

Turške pozicije slabe od dneva do dneva in so postale nevzdržljive. Evropska Turčija se bliža počasi, toda sigurno, svojemu koncu. Vsa poročila iz tracijskega bojišča pričajo, da so vse turške protiakcije na polotoku Galipoli brezvspešne in smatra se z vso sigurnostjo, da so postali Bolgari že tudi neomejeni gospodarji situacije pri Bulairju in Sarıköju. Ozko ožino pri Bulairju, ki vodi od Kersoneza k dardanelskim utrdbam, zapirajo le trije forti, ki so zvezani z baterijami in poljskimi utrdbami. Če zagospodarijo Bolgari nad dvema najvažnejšima fortoma, potem se tudi v bližini se nahajajoče turške utrdbe ne bodo mogle dolgo držati in Bolgarom je odprta pot na Galipoli in tamkajšnje obrežne utrdbe. Ker so pa te le od morske strani utrjene, ne bo njih zavzetje stalo mnogo časa in žrtve.

Iz tega je razvidno, da so naperili Bolgari v drugi balkanski vojski svojo glavno akcijo proti Dardanelam in ves svet občuduje velikopoteznost bolgarskega vrhovnega poveljstva. Na kak turški uspeh pač nihče več ne misli, še celo mladoturki ne, četudi so strmoglavili prejšnjo vlado in zatrobili v svet, da bodo rešili ogroženo domovino. Postali so malobesedni in glasom angleških poročil bi sedaj že tudi oni sprejeli ono kolektivno noto velesil, katera je Turčiji nasvetovala, da brezpogojno prepusti Bolgarom Odrin ter izroči velesilam dispozicijsko pravico nad Egejskimi otoki. Ta vest ne pomenja nič več in nič manj, kakor da se je že tudi sedanja turška vlada udala v nemilo usodo, uvidevši, da je moč Turčije strta in da se neizogibno bliža konec druge balkanske vojske — konec evropske Turčije.

Svetovno-političen položaj.

Mednarodni politični položaj se v splošnem ni izpremenil. Če se sodi po posameznih dejstvih, bi se moglo celo reči, da se je še nekoliko poostil. Zatrjuje se namreč, da Avstrija nadaljuje svoje vojaško-pripravljalne korake. Vendar pa poučeni krogi svarijo pred prevelikim pesimizmom, ker se vse ostale velevlasti z vsemi močmi prizadevajo, odvrniti možnost konflikta med Avstrijo in Rusijo. Zatrjuje se, da bodo pogajanja med Dunajem in Petrograksm, ki so se v novjšem času zopet začela, konečno vendar privedla do neke kompromisne oblike, na podlagi katere bo potem mogoče internacijsko situacijo v mirnem smislu razrešiti in razbistriti. Poučeni krogi karakterizirajo stanje situacije sledeče: Mednarodni položaj je resen, a ne kritičen. Ruski min. predsednik Kokovcev je radi depresije na petrograjski borzi poklical k sebi vse bančve in druge velepodjetnike in jim izjavil, da ni poviča za izredna vznemirjenja, ker se situacija ni poslabšala.

V Carigradu preti zopet revolucija.

„Secolo“ poroča iz Carigrada:

Vojaški položaj Turčije je slab. Vsled ponesrečene akcije turške armade na Galipolu je vlada poveljnika Fakri pašo odstavila in nadomestila z Huršid pašo.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

Ob novem letu 1912 smo se na sestanku v beli Ljubljani dogovorili profesor dr. Josip Cerk, Janko Mlakar in jaz, da nadaljujemo toletne gorske pohode tam, kjer smo prenehali v minolem letu. Seveda smo takoj sestavili natančen načrt za krasne Zillertalske planine. Toda nemila usoda je podrla stebrič žive triangulacije, ki je še prejšnje leto neustrašeno stala na ledenih vrhovih Hochgalla, Velikega Venedigerja in Dreiherrnspitze — ob prezgodnjem pomladanskem izletu na Veliki Stol tresčil je presilni vihar toli dragega in milega Joškota raz greben Malega Stola v pogubni prepad. Žrtvoval se je za enega onih dijakov, ki so ga pregovarjali za to sicer še lahko, a prezgodnjo turo. Izročivši mu cepin in eno derezo, je samega sebe oropal orožja, s katerim bi se bil kot izvrsten turist vključ grozni burji lahko obdržal na zlednelem grebenu. Dijaka je rešil, a sebi je nakopal prerano smrt! Ljubil je posebno domače gore — celo v mrzlih zimskih dnevih je rad pohajal na nje — a ravno te gore se mu plačale njegovo iskreno ljubezen — s kruto smrtjo v najlepših mladeniških letih!

Dolgo sva stikala z Jankotom za novim tovarišem, toda zaman. Seveda sva le rahlo potrkovala pri tem in onem količkaj spretnem turistu — prigo-varjati si nisva upala, ker dobro znava, da ledeniške ture nikaaor niso kakšna šala. Slednjič sva pa sklenila, da izvršiva sama načrt, ki je bil dogovorjen z rajnim Joškom.

I.

Hochfeller (3523 m).

Ob dogovorjenem času se snideva z Jankotom v Beljaku — bilo je dne 18. avgusta. Po kratki a tečni večerji v hotelu „Pri zlatem Jagnjetu“ se naloživa na vlak, da naju zavleče do postaje Vintl na Tirolskem.

Turške finančne stiske.

Kakor se je izkazalo, so bila poročila, da se je posrečilo Turčiji najeti kako posojilo, popolnoma neresnična. Porta je stopila sedaj v dogovor z neko belgijsko banko zaradi posojila 500.000 funtov. Ker porta do sedaj ni mogla dobiti nikjer denarja, uradniške plače niti za december še niso izplačane. Uradniki, ki so prišli iz provincije, so vprizorili za to velike demonstracije pred finančnim ministrstvom. Finančnega ministra že štiri dni ni bilo v uradu, iz česar se sklepa, da misli tudi odstopiti. Vlada se pa trudi, da bi dobila večjo svoto denarja. Sklenila je takoj izterjati vse zaostale davke na nepremičnine. To bi dalo približno 1.000.000 funtov. Veliko vprašanje pa je, če se bo mogla ta akcija izpeljati. Listi napadajo boljše situirane kroge, ker so tako rezervirani napram akciji, dobiti sredstva za nadaljevanje vojne, med tem ko morajo ubožni sloji v Anatoliji žrtvovati kri in premoženje.

V Carigradu samem je vlada prišla že na sled komplotu, ki se razteza tudi na armado in orožništvo, kateremu je poverjena skrb za mir in red v Carigradu. Položaj je tako opasen, da so se poveljniki inozemskih štabijonark na krovu francoske križarke „Gambetta“ posvetovali, kaj naj ukrenejo, ako zopet izbruhnemo nemiri. Poveljnik vseh mornariških čet, francoski admiral, je dobil nalog, da vse pripravi za eventuelno izkrcanje moštva.

Skader.

Poročevalec „Corriere della Sera“ v Skadru poroča svojemu listu med drugim to-le:

Živil, ki so bila doslej še na prodaj, polagoma zmanjkuje. Nekatera se nadomeste s čim drugim, kakor na primer sladkor, ki ga nadomestuje sirup. In tudi klasična turška kava je popolnoma pošla. Surovo maslo se je najprej nadomestilo s slanino, potem z oljem, mastjo in konečno z drugimi sredstvi. Izmed zelenjave je dobiti le še zelje in travo, ki ju po krivem nazivajo za špinačo in solato. Krompirja ni več, in med tistimi, ki to prav živo občutijo, je pa vali sam. Riza bej se je namreč na Nemškem, kjer se je učil vojne znanosti, zelo navadil na krompir; sedaj se čisto bridko pritožuje svojemu kuharju, da mu ne napravi krompirja. Kuhar stika po celem mestu za krompirjem, a brez uspeha. Med vojaki, zlasti onimi, ki jim poveljuje Essad paša, se silno oglašajo domotožje. Znano je, da je pred tremi dnevi več stotinj v temi in dežju pobegnilo iz zaupanih jim okopov.

Kršč.-soc. list proti Berchtoldovi politiki.

Pozornost je vzbudil članek solnograškega krščansko-socialnega dnevnika „Salzburger Chron.“, ki je izpočetka hujskal na vojsko, dne 18. t. m. pa piše, da si mora Avstrija pridobiti ljubezen Srbije, Črnege in Bolgarije, katero je po neumnem zapravila. Balkanske države imajo pravico do znatnega dela Albanije.

Zaradi par mest, o katerih se ne ve, kateri narodnosti pripadajo, bi bilo nesmiselno, začeti vojsko! — Ljudstva monarhije niso voljna zaradi enega albanskega mesta iti v vojsko! — Glavno stvar je Avstrija dosegla, da namreč Srbija ne dobi političnega pristanišča, in to je zadosti za nas! — Albanija, naj bo velika kakor hoče, ni vredna kosti enega samega Deutschmeistra! — Od Albanije ne bomo imeli nič, pač pa veliko od slovanskih balkanskih držav, če jih bomo podpirali!

(Pametne besede, samo če bi se tudi vpoštevale! Op. ur.)

Ta 760 metrov visoki kraj leži ob začetku krasne Pfunderške doline, po koji se pač najhitreje pride „in medias res“, to je na najvišji vrh Zillerdolskih alp — Hochfeiler (3523 m).

Temna noč še krije zemljo, ko zapustiva okoli tretje ure majhen kolodvor; maloštevilne zvezdice so skoraj brez vse moči. Zato prižgeva malo svetilko, ter jo udariva proti severu. Brez nje bi pač ne bila takoj našla malih stopnjic, ki vodijo od postaje precej strmo navzgor; belo-rudeče markacije so nama porok, da sva na pravem potu.

Nek turist jo tako urno briše pred nama, da se talni izgubi v črni noči. Ko pa doseva vrh stopnic na uglaseno pot, nama pride počasni korakov nasproti ter uljudno prosi, da se sme nekaj časa pridružiti, češ, da v tej temi ne najde pravega pota v Pfunderško dolino, akoravno ni prvič tukaj. Brez luči je res težko pogoditi pravo stezo, ki nas vodi že med številnimi hišami in celo pod zidanimi oboki — naprej.

Kmalu pridemo na dobro kolovozno pot ob levem bregu Pfunderškega potoka. Ko se začne nekoliko svitati, se najin tovariš prijazno poslovi ter jo odmah urnih krač naprej. Mlada kri pač nima pokoja, posebno če ni tako obložena s teškim nahrbtnikom, kakor sva bila midva.

Ob pol 5. uri prideva po zeleni in zelo gozd-nati dolini mimo romantično ležečega sela Weitent, ki leži ob desnem bregu deročega potoka, dočim pa ostaja najina pot še vedno na levem. Ime spričuje, da je dolina tukaj nekoliko bolj široka; toda kmalu postaja vedno ožja, obojestranska rebra vedno bolj strma. Mimo velikih kmečkih domov in žag prideva po napetem potu še pred šestó uro v veliko gorsko vas Pfunders (1155 m), ki leži ob desnem bregu potoka. V preprosti a snažni kmečki gostilni Alojzija

Zaradi miroljubnosti kaznovan list.

Izdajatelj lista „Isham“ je bil obsojen zaradi nekega članka, v katerem nasvetuje, da se naj — sklene mir, na 100 funtov globe.

Avstrija in Rusija.

Berolinski diplomatični krogi so mnenja, da se bo posrečilo diference med Avstro-Ogrsko in Rusijo poravnati potom kompromisa. Baje je Rusija že pripravljena dovoliti, da pripada Skader Albaniji, pričakuje pa zato od Avstro-Ogrske koncesije glede na mesta, ki jih zahteva Srbija. Avstro-Ogrska je pripravljena, v tem vprašanju odnehati, toda ne toliko, kakor to želi Rusija. Srbska vlada se trudi, posredovati med Avstrijo in Rusijo.

Bolgarija in Rumunija.

Vest, da so se pogajanja med Bolgarijo in Rumunijo prekinila, ni istinita. Rumunski delegat princ Ghika Sofije ni zapustil. Bolgarija je predložila Rumuniji nove predloge, in se pogajanja nadaljujejo. A kar se tiče eventuelnega posredovanja velesil, se vršijo med velesilami domenki glede skupnega koraka v Sofiji. Rusija in Francija še nista odgovorili. Anglija pa pritrdi le, ako se ta korak stori od vseh velesil in ob enem v Bukareštu. Rusija se je do sedaj omejila na to, da je bolgarski vladi prijateljsko svetovala, naj pogajanj ne prekine, kar se tudi ni zgodilo. Vladni „Mir“ piše, da mir med Bolgarijo in Rumunijo ni tako ogrožen, kakor se piše.

Odrinski vilajet po večini krščanski.

Do sedaj je znašala površina evropske Turčije 169.300 kvadratnih kilometrov in je na tem prostoru živele 6.130.000 ljudi. Sedaj pa se Turčija odreka že teh-le svojih pokrajin: Solunskega vilajeta, ki meri 35.000 kvadratnih kilometrov in ima 1.380.000 prebivalcev; bitolskega vilajeta z 28.500 kvadratnih kilometrov in 84.900 stanovniki; kosovskega vilajeta, ki meri 32.900 kvadratnih kilometrov in šteje 1.038.000 duš; skaderskega z 10.800 kvadratnih kilometrov in 294.100 prebivalcev; janinskega vilajeta s 17.900 kv. kilometrov in 527.100 ljudi. (To je torej skupno površine 125.100 kvadratnih kilometrov s 3.839.100 državljanov.)

Sam odrinski vilajet ima 38.400 kvadratnih kilometrov in šteje 1.028.200 prebivalcev. Če se torej obistinjijo zahteve in želje zaveznikov, kar se kaže vedno bolj sigurno, ker se Turki vedno le umikajo, izgube Turki ves imenovani vilajet in najbrže še kaj drugega, da ostane Turčiji v najugodnejšem slučaju 580 kvadratnih kilometrov z 1.262.900 prebivalci.

Turška statistika, ki je pa tako pomanjkljiva, kakor vsa druga uprava, veli, da je v Odrinu samem 80.000 prebivalcev. Res pa je, da jih je kakih 100.000, če ne morda celo do 120.000, kar trdijo nekateri. Od onih 80.000 pa, ki jih je našela turška vlada, je polovica Turkov — všteti vojaštvo in pa uradništvo — polovica pa odpade v enakih delih na žide, Armence, Bolgare in Grke. Bolgarov utegne pa biti v Odrinu kakih 10.000, dočim jih je v vilajetu razmeroma znatno več, z ostalim nemohamedanskim prebivalstvom toliko, da so Turki v precejšnji manjšini.

Odrinski vilajet razpada na šest sandžakov. Ti so: odrinski, lozengraški, dedegaški, gimuldžinski, rodostovski in galipolski. Teh imata samo dedegaški in gimuldžinski turško večino, namreč 231.000 mohamedancev in le 92.000 pravoslavnikov. V odrinskem sandžaku je 145.000 pravoslavnikov in 127.000 Turkov, v lozengradskem 105.000 pravoslavnikov in pa 53.000 Turkov, v rodostovskem in galipolskem samo

Huberja zaužijeva skromni zajtrk ter si nakupiva še potrebnega kruha.

Tukaj sva zopet naletela na nočnega svojega znanca, ki se je v družbi treh dam in dveh gospodov ravnokar odpravljal v Edelrautino kočjo na Eisbruški skrbini in od tam v Lappach v Mühlwaldski dolini. Očividno so bili ti ljudje takozvani Jochfinke ali prelazniki, ki se kratkočasijo s tem, da lazijo čez gorske prelaze ter spreminjajo turistovske kočje v navadne beznice, doma se pa hvalijo z namišljenimi, groznimi pohodi na nebotične, raztrgane grebene.

Gorski prelazniki so pravcati strah vseh pravih turistov; vključ strogim predpisom razgrajajo včasih po cele noči v sicer tako tihih gorskih zavetih ter kradejo počitka potrebnim turistom sladko spanje; zato jim je nadjal Nemeč prav primerno ime Hüttenwanze — kajžarska stenica.

Da se izogneva morebitni družbi, se naglo posloviva ter se podava v krasno veliko cerkev, kjer so ravnokar maševali trije duhovniki; množica navzočih vernikov je pričala znano tirolsko pobožnost. Pač se je marsikateri z začudenjem ozrl na popolnoma turistovsko opravljena popotnika — saj ni ravno običajno, da bi turisti hodili tudi po cerkvah in prebirali — rožnenske jagode.

Nato kreneva od cerkve navzdol po markirani poti zopet na levi breg Pfunderškega potoka; kmalu zagledava pred seboj one Jochfinke, ki naju začudeno vprašajo, če sva zašla, ker še le sedaj prihajava za njimi. Na kratko pojasniva, da potujeva ne samo v zabavo, ampak tudi v pouk; da sva si torej morala Pfunders nekoliko natančneje ogledati. Resnica je pa bila, da sva si po obisku cerkve nekoliko zašla — zapeljala naju je neka druga markacija, ki vodi na Meranser Jöchl, toda sva svojo zmoto kmalu spoznala ter si poiskala pravo markacijo. Seveda nama ni prišlo niti na misel, preradovednim ščinkovcem

žaku skupno 131.000 pravoslavnikov in pa le 96.000 Turkov.

Tako so torej Turki v odrinskem vilajetu, ki se ga tako krčevito držijo, v zelo občutni manjšini, da niti v Odrinu samem nimajo kake večine. Število Turkov pa postaja še manjše, če pomislimo, da vlada imenuje Turke vse one, ki so mohamedanske vere, če so sicer tudi Slovani, Grki ali — cigani. In takih „Turkov“ je precej. Odstotek pravega turškega prebivalstva je torej še znatno manjši, nego smo ga navedli in zato je že tudi iz idealnega stališča — če že ne pravično, pa vsaj opravičljivo — da se vilajet z mestom vred iztrga Turčiji. To pa tem bolj, ker prinese Bolgari kulturo v deželo in ne bodo krivili nobenemu mohamedancu lasu, dočim je bilo kristjanom pod Turki — gorje!

Najnovjše.**Turčija vidno odjenjuje.**

London, dne 20. februarja: „Daily Teleg.“ javlja, da bodo v kratkem ponudile velesile vojskujočim se balkanskim državam nasvet, da se sklene mir. Turčija bi bila sedaj pri volji, odstopiti Odrin in Egejske otoke, izvzemši onih, ki se nahajajo v neposredni bližini maloazijskega obrežja, zahteva pa prosto roko glede varnostnih colnin, finančno podporo velesil in da prevzamejo del turških državnih dolgov zvezne balkanske države. To bi se pa moralo takoj zgoditi, ne da bi se Turčiji še naložila kakšna vojna odškodnina.

Odrin.

Bombardiranje Odrina se nadaljuje. Poveljnik Odrina, Šukri paša, naznanja, da nima nobenega denarja več, ker mu odrinska podružnica otomanske banke ne dovoli več kredita, Generalni napad Bolgarov na Odrin se pričakuje v najkrajšem času.

Skader.

Cetinje, dne 19. februarja. (Uradno.) Skader se uspešno naprej bombardira. Splošno je mirno. Črnogorci se pripravljajo za napad, Turki se pripravljajo za obrambo.

Bolgarija in Rumunija.

Sofija, dne 20. februarja. (Zasebna brzoj.) Glasom zadnjih poročil se brani Rumunska sprejeti posredovanje velesil in nekaj odjenjati od svojih zahtev. Položaj se je vsled tega poostрил. Jutri se pričakuje odgovor Rumunske. Če velesile še v zadnjem trenutku ne bodo uspešno posredovale v Bukareštu, je pričakovati, da se pretrgajo diplomatične vezi med obema državama.

Berolin, dne 20. februarja. (Zasebna brzojavka.) Sofijski korespondent „Vossische Zeitung“ uve, da je zadnja ponudba Bolgarije, odstopiti večji del morskega obrežja brez Silistrije, ali pa Silistrijo in manjši del morskega obrežja.

Naše prireditve.**Braslovče.**

Poučni tečaj za žene in dekleta, ki ga je pretečeno sredo priredilo braslovško okrožje deklet, je bil izvrstno obiskan. Bilo je prisotnih do 500 žen in deklet. Predavali so gospodje poslanec dr. Koroscec, dr. Hohnjec in živinorejski inštruktor Kristof. Slovenske kmečke žene in mladenke kažejo vsepovsod, osobito še v Savinjski dolini, da se zavedajo svojih dolžnosti in svoje velike naloge, ki jo imajo izvršiti za prospeh in napredek našega naroda.

povedati resnico ter se izpostaviti gotovemu posmehu — saj je med turisti obče znano, da imajo taki ljudje poleg mnogih drugih tudi to razvado, da se prav radi posmehujejo tistim, katerim niso vredni — zavezati čevljskih jermenov, ako so se namreč slučajno odvezali.

Ker sva se z Jankotom malo dni prej v Julijskih alpah dobro pripravila ali trenirala za mnogo težavneje ledeniške ture — preplezala sva severno steno Montaža (2752 m), povzpela se na Viš, Kanin, Jalovec, Prisojnik in Razor —, nama je bila pač igrača, prehiteti sicer mladeniško čile finke in finkinje. Njih živo žvrgoljenje je vedno bolj umiralo za nama in slednjič popolnoma utihnilo; sekaj sva ba midva veselo zavriskala ter jo gibčnih korakov ubirala po strmi poti navzgor.

Skozi ozko grlo, v katerem dela Pfunderški potok krasne skoke, dojdeva ob 8. uri zjutraj v selo Dann (1500 m), kjer se združita Weiterberška in Eisbruška dolina. Ob levem bregu Eisbruškega potoka korakava v severno-vshodni smeri precej strmo navzgor proti Bodenski planini (1712 m). Od te se proti severu razprostira lepa Weißensteinska planina, ki je ob svojih gornjih končinah obrobjena z belimi snežniki Rôtecka in Hochwarta.

Majhna brv omogoči prestop na desni breg Eisbruškega potoka, ki nekoliko višje v mogočnem slapu drvi na Bodensko planino. Sedaj postaja pot tako strma, da se v nešteti serpentinah vije po zeleni planini navzgor.

Seveda sva pogostokrat postajala ter se ozirala po raznovrstnih špicah in kofpih in kofelnih, ki so se dvigali ob zibelki Pfunderške doline; kar zapaziva globoko pod seboj naše finke na sirehi neke pastirske bajte. Prav po domače so se vgnezdili na položnih, s kamenjem pokritih škodelicah ter si kuhali menda čaj.

(Dalje prihod.)

Politični pregled.

Državni zbor.

Finančni odsek se je bavil v sredo in četrtek z vprašanjem o vpogledu v poslovne knjige. Ta vladna predloga je bila v odseku sprejeta, sprejetih je pa bilo tudi več tozadevnih raznih spreminjevalnih predlogov.

Justični odsek je razpravljal o določilih odvetniškega reda.

V proračunskem odseku se je izvolil pododsek, ki bi naj preiskal naročila avstrijske mornariške uprave pri inozemskih tvrdkah, ker so začeli industrijni poslanci hudo gonjo proti poveljniku vojne mornarice, ki je bil primoran, naročiti doko za ladje v inozemstvu. Sestavil se je v preiskavo te zadeve pododsek 13 poslancev, med njimi dr. Verstovšek, ki so v četrtek, dne 20. t. m., že preiskovali to zadevo. Vojni minister sam in trgovski minister sta podala potrebna pojasnila. Preiskava še ni končana, toda vidi se že sedaj, da bode le osmešila industrijne poslance in celo industrijo. Med drugim je povdarjal poslanec dr. Verstovšek, da je poveljnik mornarice le dosledno ravnal, ker je ustrezal željam ljudskih zastopnikov v delegacijah, da pri vojnih nabavah kolikor mogoče varčuje.

Na dne 27. t. m. bo sklican konvent senijorjev, kateri bo določil, kedaj bo imela zbornica zopet plenarno sejo. Najbrže 4. marca.

Ogrska korupcija.

Takoj po razsodbi v procesu Lukacs kontra Desy, o katerem smo poročali zadnjič, je odšel Desy k grofu Andrassyju, pri katerem se je vršila konferenca opozicijskih poslancev, ki se je posvetovala, kake nove korake je treba ukreniti proti Lukacu. Pri seji je bilo sklenjeno obnoviti Desyjeva očitanja in sicer v obliki javnega pisma, katero bi podpisali vsi opozicijski poslanci. Pozneje so sklep spremenili v toliko, da podpišejo javno pismo samo oni poslanci, ki so neomadeževani. Podpisali so pismo: grof Andrassy, grof Apponyi in grof Zichy. V odprtem pismu naglašajo podpisani poslanci, da v polnem obsegu vzdržujejo očitanja, katera je svojočasno objavil poslanec Desy in konstatirajo, da Lukacs z navideznim zadoščenjem od sodišča nikakor še ni opran. Koncem odprtega pisma pozivljajo podpisani poslanci Lukacsu, naj vloži tudi proti njim — tožbo.

Vstaja v Mehiki.

Državljanska vojna v Mehiki se je končala s popolno zmago upornikov. Maderova vlada je odstavljena, vsi ministri vjeti. Vjet je tudi Madero. Posledice državljanske vojne so grozne. Mesto Mehika je skoro popolnoma razdejano. Komaj četrтина vseh hiš je ostala nepoškodovana. Koliko ljudi je padlo v boju, dosedaj še ni mogoče dognati. Znano je le, da so strojne puške mnogokrat po ozkih ulicah pomorile kar 150 do 200 mož naenkrat. Vozovi z mrtvci so neprestano vozili v predmestja, kjer so sežigali trupla. Predsednik Madero bi se na vsak način rad vzdržal na površju, a uporniki so odklonili vsak kompromis. Madero je konečno stavil Diazu celo ponudbo, da demisionira ves njegov kabinet in tudi podpredsednik republike Suarez, le on ostane na svojem dosedanem mestu, a uporniki so odklonili tudi še ta kompromis. Uporniki so konečno vjeli predsednika republike, Madera, in ves njegov kabinet. Provizoričnim predsednikom je imenovan Huerta.

Raznoterosti.

† **P. Mansvet Zöhrer.** Na Ptujju je umrl v četrtek minorit velečastiti gospod P. Mansvet Zöhrer. Pogreb se vrši v nedeljo popoldne. N. v m. p.!

† **Matija Šinko.** Pogreba velečastitega gospoda bisernika Matija Šinko se udeleži tudi štajerska podzveza Orlov.

Iz politične službe. Okrajni komisar v Celju, dr. Artur Hofmann, je premeščen h okrajnemu glavarstvu v Ptuj; okrajni komisar v Ptujju, dr. Luka Wolte, je premeščen v Celje; namestniški koncipist v Slovenjgradu dr. Alfonz Wessely je prestavljen v Celje, namestniški koncipist dr. Edmund Koschatzky v Gradcu in konceptni praktikant dr. Otmar Pirkmaier v Gradcu sta dodeljena okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradu.

Iz srednješolske službe. Na učiteljsku v Ljubljani (s slovenskim in nemškim učnim jezikom) je s pričetkom šolskega leta 1913-14 razpisano mesto glavnega učitelja za zemljepisje in zgodovino kot glavni predmet in slovenščino kot postranski predmet. Prošnje do dne 20. marca na deželni šolski svet kranjski.

Novoimenovani gospodje distriktni zdravniki, ki opravljajo službo v financijelno manj ugodnih krajih, zlasti v goratih, naj blagovolijo vložiti nemudoma prošnjo za zvišanje plače čez normalno svoto 1200 K na deželni odbor štajerski. Celje, dne 19. februarja 1913. Za slovensko zdravniško društvo v Celju: dr. Anton Schwab, tč. tajnik.

Schönererijanci za trializem. Listi poročajo, da se je vsenemški poslanec Iro na nekem shodu izjavil za trializem.

Postava proti jezuitom se odpravi. V nemškem državnem zboru je bil sprejet centromov predlog, ki zahteva, naj se odpravi izjemna postava proti jezui-

tom. Vlada se je upirala, toda centrum jo je s svojo previdno taktiko porazil.

Liberalci so postali v zadnjem času radi dež. zbora zelo malobesedni. Sramujejo se bržčas že sami svoje sramotne zveze z Nemci in nemškutarji, zato o vsej stvari rajši molčijo, kajti vsaka beseda jim prinese samo nove blamaže. Dr. Kukovec s svojimi grabljami na Štajerskem ne bo imel sreče, ker ljudstvo je vendar prezavedno, da bi se dalo izrabljati od raznih političnih švadronejev.

Protest proti italijanski fakulteti v Trstu. Politično društvo „Edinost“ v Trstu je sklenilo naslednjo resolucijo: Tržaški Slovenci protestirajo proti temu, da se je proračunski odsek poslanske zbornice izrekel za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu brez ozira na nasprotno tehtne pomisleke. Z ustanovitvijo italijanske juridične fakultete se, kolikor je to sploh še mogoče, poostri nerazmerje v tem, kako je v tej državi skrbjeno za šolske potrebe italijanske in slovenske narodnosti. Posebno na Primorskem se s tem tudi znatno poveča politična moč italijanskega elementa in še bolj poruši ravnotežje med italijanskim in slovanskim delom prebivalstva v obratnem razmerju z njunim številom. Zlasti pa morajo tržaški Slovenci občutiti ustanovitev italijanske fakultete v Trstu kot težko krivico, ker se s tem izpolnjuje edino še neizpolnjena in ob enem najvišja šolska zahteva ravno onemu elementu, ki baš v tržaškem mestu odreja Slovincem, dobri tretjini domačega prebivalstva, vsako, celo najnižjo šolsko napravo in tudi v slovenski okolici nezadostno skrb za slovensko šolstvo. Nad vse žalostno pa je, da so preko vseh teh pomislekov glasovali za brezpogojno ustanovitev italijanske juridične fakultete v Trstu tudi slovanski poslanci.

Socijaldemokratski demagogi razkrinkani! — Kakor znano, je svoj čas socijaldemokratsko časopisje grozovito kričalo in zmerjalo „buržoazijske“ poslance, ker je Tomschikov predlog, da se za zboljšanje železničarskih plač dovoli 17.000.000 K, propadel. Kako resno je bilo tedaj socijaldemokratom za njih lastni predlog, se je pojasnilo na nekem socijaldemokratskem železničarskem shodu, ki se je nedavno vršil na Dunaju. Neki govornik je s povzdignjenim glasom zaklical: „Samo deset glasov je manjkalo za naš 17milijonski predlog, a buržoazijski lumpje nam jih niso hoteli dati. Fej!“ Tedaj pa se oglasi eden zborovalcev in zakliče: „Da, toda osem socijaldemokratskih poslancev je tudi manjkalo! (Ti bi bili morali biti na svojem mestu, potem bi buržoazijcev ne bili potrebovali!“ Vtis tega razkritja je bil velik. Zborovalci so zahtevali, da se dotični poslanec imenoma navedejo. Nato je železničar prečital tale imena: Adler, Muchitsch, Rieger, Pittoni, Schermal, Jirasek, Hybesch in Hudec. Čudno je bilo zborovalcem pri sreči, ko so to čuli; a posledic seveda ne bodo izvajali, zato bodo že skrbeli poklicani voditelji. Važnejše je to razkritje za ostalo javnost, da ve prav ceniti socijaldemokratske akcije v prid delavstvu.

Slovenska zmaga. Pri občinskih volitvah v Rušah so zmagali Slovenci v vseh treh volilnih razredih.

Častno občanstvo. Občinski odbor pri Št. Lenartu nad Laškim je v svoji redni seji dne 19. t. m. izvolil ustanovitelja nove občine, častitega gospoda župnika Franca Časla v priznanje vsestranskih zaslug za občino svojim častnim občanom. Čestitamo.

Se enkrat o vaških grbih v ormoškem okraju. Piše se nam: Ti grbi so zelo zanimali mene in tudi mojo družino ter tudi druge. Ko sem nekomu bral to pesem, mi je nekoliko besed prestrigel in že naprej povedal, kar kaže, kako zanima to priproste ljudi. Ta pesem je narodna pesem. Vsa pesem kaže, da je to delo pokojnega Božidara Flegeriča, posebno še to, ker je vođransko metlo dejal na prvo mesto. Flegerič je v Vođrancih bil rojen in tam umrl in po takem bil Vođrančan. Tudi beseda; smetnjak je Flegeričeva. Škoda, da častiti gospod J. L. ni popisal šalovskega grba: drozg in menten (plašč). Drozg je znani ptič, ki spada v tisti rod, kakor kos in pa škorec in zelo lepo poje. Svojo pesem pretguje in vsak čas drugače zavije. Sliši se v goratih šumih, kjer sedi na vrhu hojke in prepeva. Zdi se mi, da šalovčani v obče ne poznajo tega ptiča, ker zamerijo, ako jim kdo reče: „Ti šalovski drozg.“ Z mentenom pa se šalovčani „štijajo“, na primer na gostiji kažejo kak kepenik ali veliko obleko kot svoj menten. Kdor ve krito o drozgu in mentenu, naj jo obelodani. Ivan Zadravec. — Sv. Boltenk pri Središču, 15. februarja 1913. Podpisani hrani nekoliko pesmi Flegeričevih, ki so sicer priproste čestitke, vendar pa imajo pesniško vrednost. Ena je tudi o sv. Antonu, ki je menda edina cerkvena njegova pesen, vglasil jo je umrlj Ipavec. Za te pesni ne ve nikdo razen podpisanega. J. Z.

Štajersko.

Mariborske novice.

Duhovne vaje. Od dne 22. februarja zvečer do dne 26. februarja dopoldne bodo v mariborski baziliki sv. duhovne vaje za ude tretjega reda mariborske skupščine. Premišljevanja bodo v slovenskem in nemškem jeziku. V soboto, dne 22. februarja zvečer ob šesti uri bo uvodno premišljevanje v nemškem jeziku, v nedeljo, dne 23. februarja, ob sedmi uri zju-

traj, uvodno premišljevanje za Slovence. Nadalnja premišljevanja bodo v nedeljo dopoldne ob pol 10h in ob treh popoldne za Slovence, ob ednajstih predpoldne in ob šestih zvečer za Nemce. V ponedeljek in torek ob petih zjutraj in ob treh popoldne za Slovence, ob devetih dopoldne in ob šestih zvečer za Nemce. V sredo zjutraj ob petih sklepčno premišljevanje za Slovence in ob devetih dopoldne sklepčno premišljevanje za Nemce. Bode torej za vsem 16 premišljevanj, 8 slovenskih in 8 nemških. Nemške govore bo imel prečastiti pater Albin Fetzl, ravnatelj tretjega reda v kapucinskem samostanu v Lipnici, slovenske pa prečastiti pater Salvator Zobec, ravnatelj tretjega reda na Brezju, znanem božjem potu na Kranjskem. Čeravno so sv. duhovne vaje v prvi vrsti namenjene udom tretjega reda, se jih vendar sme vsak udeležiti, če tudi ni ud tretjega reda.

Pomiloščenje kaznjencev. Perijodično pomiloščenje kaznjencev se vrši vsako leto dvakrat, meseca februarja in avgusta. Letošnje število v mariborski kaznilnici pomiloščenih prekaša vsa dosedanja. Vseh je bilo pomiloščenih 11 in sicer 5 mladeničev in 6 odraslih, med temi eden z dosmrtno kaznijo. Očividno se hoče s pomiloščenjem v takem obsegu ne samo poboljševalno vplivati na ostale kaznjence, marveč ustvariti tudi nekak prehod k novemu kazenskemu zakoniku, ki odmerja za razne zločine vse milejše kazni.

Poroka. V Mariboru bosta dne 24. t. m. poročena v knezoškofijski hišni kapelici po prevzvu gosp. knezoškofu dr. Karl Poche, odvetniški koncipijent v Gradcu, in Lucija Ogrisek, hčerka bivšega mariborskega veletrgovca Alberta Ogrisek.

„Svobodna šola.“ Mariborskim nemškim svobodnimiscem so se izpolnile njihove želje. Včeraj je bila zopet ustanovljena podružnica „Svobodne šole“ za Maribor — pred leti ustanovljena je bila mirno zaspala. Na zborovanju je govoril, kakor je bilo naznanjeno, poznati židovski agitator svobodne misli dr. Ludo Hartmann. Skoro poldrugo uro je neprestano pobijal „klerikalnega zmaja.“ Ker je bil ljudem njegov govor predolgčasen ali „preučen“, in bi bili radi imeli svoj špas, so izzvali navzočega vrtnarja Plotscha, ki se izdaja za nemškega krščanskega socijalca, da je povzel besedo. Razvila se je debata, med katero so se ljudje precej nasmejali, največ seveda na račun nepripravljenega Plotscha, ki pa po našem mnenju ne sme veljati za zastopnika „nasprotni strani“, kakor se je vedno povdarjalo. Druge nesreče ni bilo. V odboru nove podružnice so: železniški uradnik Bühl, profesorica dr. Puchleitner, bančni ravnatelj Krammer, Gruber, Kukovitz in učitelj Fasching, Ledinec in Nerath. — Protestno zborovanje, ki ga je sklical katoliški „Volksbund“, je bilo od magistrata prepovedano. Mnogobrojno zbrane ga občinstva se je bilo vsled takega postopanja magistrata polastilo silno ogorčenje, kateremu je dalo glasnega izraza. Kakor čujemo, se bo to zborovanje vršilo prihodnji teden.

Ptujske novice.

„Njen korporal.“ V nedeljo, dne 23. t. m. v prizori novo ustanovljena podružnica mariborskega Dramatičnega društva v Ptujju v Narodnem domu igra „Njen korporal“ pri znižanih cenah prostorov. Začetek ob pol štirih popoldne. Slavno občinstvo se prosi za mnogobrojen obisk ter se ob enem opozori na to, da se bodo pod vodstvom novega društva vršile vse predstave točno ob določeni uri.

Bela žena. Umrla so na Ptujju: dne 14. svečana v ptujski bolnišnici Franc Leben. hišnik pri g. Scheibelnu. Pogreb je vodil sin duhovnik, č. g. Al. Leben, kaplan pri Sv. Marjeti niže Ptujja. Naše iskreno sožalje! — Isti dan je umrla v ptujski hiralnici usmiljenka s. Kiasisa Dolinar, rojena v Poljanah pri Škofjiloki na Kranjskem, stara še le 30 let. — Dne 16. t. m. je umrla gospa dr. Brumnova Alojzija, rojena Kreft, po kratki in mučni bolezni v najlepših letih; zapustila je pet nepreskrbljenih otročičev. Mil. g. prošt J. Fleck, ki je vodil kondukt, je ob odprtem grobu govoril prezgodaj umrli kratko, a ganljivo slovo in sicer v slovenskem jeziku. Naj v miru počivajo!

Ljutomerke novice.

Orel v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 2. sušca predavanje v bralni sobi popoldne po večernicah. — Vabijo se vsi mladeniči in prijatelji naše vrle mladine!

Ljutomer. Kdor je želel še pred postom letos stopiti v zakonski stan, je moral z namero pohiteti, ker je nenavadno zgodaj, to je že dne 5. februarja, pepelnica zaprla gostije. Radovednost je dopisnika nagnila, da je pogledal v stare koledarje nazaj do leta 1726. Tam se vidi, da je leta 1761 pepelnica že padla na 4. dan februarja, a velikonočno nedeljo so obhajali dne 22. marca, torej za en dan preje kakor letos. Dne 23. marca, kakor kaže letošnja pratika, je vuzem ali velikonočni praznik bil v letu 1788, potem 1845. Koledarniki bi pa velikonočno nedeljo radi imeli ali prvo ali drugo nedeljo v mesecu aprilu vsakega leta. V tem oziru je minolo leto državni zbor v Berlinu sprejel predlog, ki zunanjemu ministru naroča, naj vprašanje glede poprave koledarske sproži pri svojih tovarših po drugih državah. Torej tako zgodaj, kakor letos, velikonočnih praznikov ne bo koledar napovedal menda nikdar več. Izmed ženinov, ki so leta 1845 bili poročeni v cerkvi ljutomerski, živi še danes eden, to je gospod Jožef Karba,

posestnik v Babincih, duševno še mlad, a tudi telesno za njegovo dobo krepek. Dne 8. t. m. je nastopil 92. leto svojega življenja; z dnevom poroke, na svečnico 1845 je prevzel posestvo, s katerim gospodari samostalno še sedaj. Če bo leta 1940 veljala še sedanja praksa, potem bo takrat pepelnica dne 7. februarja zabranila gostovanje.

Celjske novice.

Iz celjske politične kronike. Izborni ste zadnjič povedali o priliki nad vse žalostnega umora F. Schumeierjevega, izvršenega od človeka, popolno abnormalnega na duhu, rekoč: kdor hodi z mečem okoli, bo z mečem ugonobljen! Da bi odvrnili od Celjanov tako nesrečno usodo, smo sklenili vedno in pa vedno opozarjati javnost na abnormalne razmere, ki vladajo v tem mestu gnilega nemškutarstva. Če opomini nič ne zaležejo, pa ne bo naša krivda in — povemo jasno — v svesti smo si tudi, da je abnormalnim, zakrknjenim nemškutarskim duhovom, težko kaj dopovedati. Da pa vseeno povzdignemo svoj glas je vzrok ta, da pokažemo, v koliko smo si svesti krivice, ki se nam godijo, nadalje da opozorimo javnost na splošno veljavno, tolikokrat že uresničeno pravilo: pri splošnem političnem nasilnem preobratu in polomu trpe tudi nedolžni. Zato opomin na obe strani, zaleže pa naj, če ne na eni, pa vsaj na drugi strani. Nemško, da tako rečem, nemško Celje živi od slovenske okolice. To je tako jasno, tako znano, tolikokrat že povdarjeno in vendar — glejte, nič se noče prav pokazati, recimo, da je to res. Naši Nemci, oprosti, da jih tako imenujem, so si najmanj v svesti, da je to za nje usodna resnica. In kako slabo še poplačajo Celjani Slovincem to dobroto, da se od njih reče! Tako nekako kakor berač, ki dobi kos kruha, nato pa darovatelja udari za uho. Naši celjski Arbanasi so tako otročji, da bi se še nemara izgovarjali, češ, saj vse plačamo, kar dobimo od okoličanov, ne pomislijo pa, da je sicer mesto okolici nekoliko, pa samo nekoliko, v prid, okolica mestu pa življenjska potreba. In koliko je krivice, ki dela mesto Slovincem! Verjemite mi, da ne vem, kje bi začel naštevati, toliko je te kulturne nesnage v Celju. Šolo bi radi okoličani, v mestu je središče cele okoliške občine. Staro poslopje, kjer je zdaj šola, je za nič, to so spoznali že pred desetimi in več leti, a Slovenci ne dobe novega poslopja, ker tega nočejo — Celjani. Zadnje okoliško sejo, ki bi naj sklepala o šoli, so celjski nemški liberalci, ki imajo v zastopu 10 zastopnikov, celo tretjino, oziroma dve tretjini, če jim prištejemo naše liberalce pomagače, to sejo torej so ti razbili in s tem, kakor so se potem pobahali v svojem lističu, to šolsko vprašanje rešili na način, ki je baje za vse sloje zadovoljiv. Balkanska vojska je pri nas tudi pokazala svoj odsvit. Pokazala je, da so Nemci največji sovražniki Slovana. Tako so pokazali na Dunaju mnenje, da je sila fatalno za nemštvo, če na Balkanu zmagojejo Slovani. Turek ima baje tudi višjo kulturo in pred vsem, on je velik prijatelj Nemcev. Tudi v Celju so pokazali to mnenje. Tukajšnji trgovec Nemec, podjeten mož, izpostavi v oknu zemljevid balkanskih dežel, z malimi, v papir pritrjenimi zastavicami, pa od dne do dne po poročilih iz bojišča označuje napredek slovanskih vojakov proti jugu. Veliko ljudi je oblegalo izložbo, ves dan z zanimanjem sledilo kulturnemu napredku balkanskih vojsk. Naenkrat so izginile zastavice! In zemljevid je prazen, ljudje pa ne postajajo več pred izložbo. Kaj se je zgodilo? Glasilo germanskih Nemcev v Celju je izvedelo, da na Dunaju nočejo slovanskih zmag, ker preveč škodijo Nemcem, pa je začelo takoj pisati, da celjski Germani tudi nočejo jugoslovanskih zmag. In trgovec se je moral hočeš-nočeš ukloniti povelju nemškega lističa. Slovenskemu trgovcu so pa prepovedali izobesiti zemljevid, ker baje ni dejanske potrebe za take in enake malenkosti. Ko bi mogli, pokončali bi popolnoma vsako slovensko govorico v Celju; kajti v Celju velja rek — deutsch und Deutschland über alles!

Prostovoljna požarna bramba Gaberje je imela v nedeljo, dne 16. t. m., svoj prvi občni zbor, katerega se je udeležilo nad 30 izvrševalnih in nekaj podpornih udov. Našlo se je vse v najlepšem redu in procvitu. Izvoljen je bil skoraj enoglasno, ali pa še vsaj s čezrazdostno večino glasov dosedanji odbor in sicer: načelnik Frane Pušnik, podnačelnik Konrad Gologranc, tajnik Ivan Rozman, blagajnik dr. Karl Laznik, vodja brizgalne Janez Skale, namestnik A. Belak, vodja plezalcev Anton Bizjak, namestnik Iv. Špeglič, orodničar Jernej Šarlah, odborniki Josip Koštomaj, Ivan Teran. Le pri Jakobu Omladiču je postala čudna tihota in je dobil nekandidirani izvrševalni ud Ivan Karba 11. Omladič 7 glasov. Tu je bila potrebna ožja volitev in se je po živahni debati našlo zedinjenje, da ostane vse pri starem, ker je dosedanji odbor imel že kot pripravljalni odbor mnogo pereh nalog, katere je v kolikor mogoče vse požrtvovalno rešil. Zato je dobil pri volitvi Omladič 16, Karba 12 glasov, ki je tudi Omladiča napisal. Sledilo je nekaj poučnih in zanimivih pogovorov in končno je Karba opozoril in vspodbujal lepo število čvrstih mladeničev, ki so izvrševalni udje, da se naj ne dajo zbegati od hujskačev, da smo preveč „vindiš.“ Dajte vsakemu takemu odločno brco, ker naša prostovoljna požarna bramba, akoravno je slovenska, je v potrebi tudi za Nemce. Zatorej — vsi na pomoč!

Drugi kraji.

Ruše. Ker se igra v nedeljo, dne 2. marca v Mariboru igra „Benhur“, se preloži občni zbor podravske podružnice Slovenskega planinskega društva na prihodnjo nedeljo, to je dne 9. marca t. l. — Odbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, dne 23. t. m., ima Dekliška zveza svoj mesečni poučni shod z deklamacijami, raznimi poučnimi govori itd. Mladenke, članice in tudi druge, pridite polnoštevilno!

Kadahova pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. V torek, dne 11. t. m., je umrl Franc Kramberger, kmet v Radahovi. Bil je velik prijatelj šnopsa. N. v m. p.!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 15. t. m. je po kratki in mučni bolezni umrla Terezija Fras, mati gostilničarke Arnuš v starosti 71 let. Pogreb se je vršil v ponedeljek, ob 4. uri popoldne, ob veliki udeležbi ljudstva.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 13. t. m. se je v Benedikskem vrhu zastrupil z jesihovo esenco prevžitkar Anton Kraner, star 80 let. Umrl je po strašnih mukah kmalu in nepreviden. Vzrok domači prepir.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. „Slovenec“ je v svoji izdaji od dne 31. januarja prinesel poziv bolgarskih princezinj Evdokije in Nadežke hrvaški mladini za pomoč bolgarskim sirotam, katerih očetje so padli v boju za sv. križ in zlato svobodo. Ta poziv smo prebrali tudi naši mladini in potrkali na nje usmiljena srca. Nabrali smo lepo svoto 106 K. Pripevali so tudi odrasli radevolje, med temi posebno častiti gospod župnik Zmazek in gospod dr. Kraigher, zdravnik pri Sv. Trojici v Slov. goricah, vsak z darom 10 K. Bog povrni vsem. „Kar nemu teh malih, ki v me verujejo, storite, to meni storite“, — pravi Kristus.

Ormož. Kmetijska podružnica ima dne 27. t. m., predpoldne ob 10. uri, svoj občni zbor v kletarski gostilni. Na vsopredju so volitve delegatov in odbora, razdelitev lanenega semena ter srečkanje na razno kmetijsko orodje.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 23. t. K., v Slomškovem domu društveni shod s petjem ter govori duhovnega voditelja in članice.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Podružnica „Slovenske Straže“ ima prihodnjo nedeljo, dne 23. februarja, popoldne takoj po večernicah, v čitalnici svoj redni občni zbor z običajnim vsopredjem. Vabimo k obilni udeležbi!

Kapela. Prihodnjo nedeljo, dne 23. svečana, ima poslanec Ivan Roškar shod po rani službi božji v prostorih gospoda Divjaka. Možje, mladeniči, pridite vsi na shod!

Polje pri Podčetrtku. V nedeljo, dne 2. marca, se bo vršil pri nas političen shod Slovenske kmečke zveze. Govorita posl. dr. Jankovič in Pišek. Zborovanje se vrši po večernicah pri Petru Juričanu.

Oslušovci. Gospod Tomaž Korpar je v nedeljo na običajnem skupnem sestanku vseh oslušovskih kmetov v gostilni pri gospodu Kovačiču nabral za našo „Slovensko Stražo“ znesek po 8 K 10 vin. Prisrčna hvala!

Zibika. V nedeljo, dne 16. t. m. je hotel nek tukajšnji rojak, slovenski popotnik iz Nemčije, prodajati svoje večkrat čudne socialnodemokratske nazore o kmečkih zadevah, pa se mu je cela stvar temeljito ponesrečila. Mi pošteni kmetje mislimo, da je to bil prvi in zadnji poskus, zasejati med nami seme judovske ljulike.

Smartno pri Velenju. Za pretečeno nedeljo naznanjeni občni zbor našega izobraževalnega društva se vrši v nedeljo, dne 23. t. m., ob 3. uri popoldne, ker je zadnjič bil gospod poslanec zadržan, bo pa to nedeljo neovirano prihitel v našo sredino ter povzel poučno-bodrilni govor. Pridite torej polnoštevilno! — Odbor.

Sv. Križ tik Slatine. V nedeljo, dne 23. t. m., popoldne po večernicah, bo v čitalnici na obnem zboru kmetijske podružnice predaval gospod ravnatelj Ivan Belle o zboljšanju travnikov. Udje in sploh posestniki, pridite polnoštevilno!

Brežice. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 2. sušca gledališko predstavo z igrama: „Divjaka“ in pa „Rudeči nosovi.“

Ljubno. Dne 25. t. m., ob 8. uri, se vrši občni zbor tukajšnje živinorejske zadruge. Gospod Jelovšek, živinorejski nadzornik, ima predavanje. Živinorejci, kmetje, udeležite se mnogobrojno tega zborovanja in predavanja.

Glaboko. Ni malo ljudi, ki se vprašujejo, kje je tisti ljudski blagor, ki bi nam ga naj prineslo današnje razširjenje šole. Včasih je bilo drugače. Sedaj imamo devet razredov v župniji — poprej pa en sam razred z enim učiteljem. In kaj smo se takrat v šoli naučili? Hudomušneži trde, da več, kakor znaajo sedaj nekateri mlajši liberalni učitelji. Le to, kar je danes glavni uspeh naših šol, tega se nismo učili. Omalovaževati vero, cerkev, duhovnike in tako postati napredni. Če bi bil ves svet že tako napreden, kakor so naši učitelji, bi že davno izginilo iz učnega reda računanje, branje, pisanje in vse, kar

ovira naprednost. Uvedle bi se naj v šolo „politične“ ure, da bi tako liberalni učitelji nemoteno lahko kupicevali svoje politične kozle. Zadnji čas je že tudi, da naši gospodje poslanci opuste trmasto obstrukcijo in z vso naglico priskočijo na pomoč liberalnim učiteljem z povišanjem plače za to njihovo vzorno delovanje. Ako se hoče na primer naš gospod nadučitelj prepričati, kako ničvreden je „Slovenski Gosp.“, naj le vpraša svoje udinjene pristaše, ki komaj čakajo „Slovenskega Gospodarja“, da vsaj iz njega — nekaj izvejo, dočim vaš resnicoljubni „Nar. List“ — nikdo več ne mara, čita ga le tisti, ki ga dobiva zastonj. Iz ust vašega najzvestejšega pristaša sem pa slišal sodbo, da ta list ni vreden počenega groša. Da ga pa tudi nikdo noče plačati, izveste, gospod nadučitelj, lahko pri vašem generalnem štabu v — Celju!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 9. t. m. je imela Mladiška zveza svoj mesečni poučni shod in občni zbor, na katerem je navdušeno prednašal J. Planinšek deklamacijo „Slovenski fantje“, F. Peršuh je razlagal pojem „narodno gospodarstvo“ ter dolžnost vsakega posameznika, zanimati se in sodelovati za povzdigo narodnega gospodarstva. Gospod vodja je označil lastnosti, ki so potrebne vsakemu mladeniču še posebno, na primer ukažljivost, pridnost in zmernost. Govorilo se je še o balkanski vojski in izvolil odbor. Oklenite se vsi mladeniči svoje zveze in se redno udeležujte njenih shodov v svoj blagor! — Dne 13. t. m. se je vršil občni zbor živinorejske zadruge in mlekarne, na katerem je jasno in temeljito razlagal krog stotini gospodin in nekoliko gospodarjev načela umne svinjereje deželni živinorejski nadzornik gospod Jelovšek, govorila sta tudi še gospod potovalni učitelj Zupanc in gospod župnik. — V soboto, dne 15. t. m., je nagle smrti umrla v Apačah 70letna J. Muršič. Ko si je pripravila zajutrek in sedla k mizi, se od kapi zadeta zgrudi mrtva. N. v m. p.!

Sevnica. Sevnški trgovski pomočniki gospodje Franc Kleinšek, Peter Kozole, Rudolf Cimperšek in Peter Šetina so nabrali na pustni torek s prodajanjem vina 10 K, kateri znesek so darovali za revne šolarje v Sevnici. Hvala jim!

Središče. Dne 11. t. m. je umrl v Središču J. Plepelec, stara slovenska korenina, v dobi 75 let. N. p. v m.!

Slovenjgradec. Občni zbori bikorejskih zadrug slovenjgraškega okraja se bodo vršili v tekočem letu: dne 4. sušca, ob 9. uri dopoldne, v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu; dne 4. sušca, ob 3. uri popoldne, v Podgorju; dne 5. sušca, ob 8. uri predpoldne, v Št. Ilju pod Turjakom; dne 5. sušca, ob 2. uri popoldne, v Št. Florijanu pri Gornjem Doliču; dne 6. sušca, ob 9. uri dopoldne, v Razborju in dne 12. aprila, ob 8. uri dopoldne, v Slovenjgradu. — Gospodje načelniki omenjenih zadrug se prosijo, naj sporazumno z gospodi odborniki povabijo vse zadružnike, kakor tudi prijatelje govedoreje na zborovanje, katera bodo z ozirom na to, da se otvori začetkom meseca majnika okrajni pašnik za mlada goveda v Št. Vidu, posebno zanimiva. (Na zborovanjih bo govoril deželni živinorejski nadzornik Jelovšek. Pridite polnoštevilno!

Gradec. V nedeljo, dne 2. marca, ob 4. uri popoldne, priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“ v prostorih restavracije „Goldener Stern“, Sparbersbachgasse 65, prvo večjo narodno igro „Domen“, ki jo je spisal starešina „Zarje“, dr. Ivo Česnik. Igrajo Zarjani in Kresjani. Igra obeta biti zanimiva in lepo izpeljana, ker se igra pod jako spretnim vodstvom Dore Mašiča. Prepričani smo, da bo igra tudi napolnila dvorano in privabila večino graških Slovencev na veselico „Kresa.“

Maribor. Da ne bode več potrebno našim šiviljam in krojačem, naročevati blaga od tujih in židovskih trgovcev, si je uredil naš domači trgovec J. N. Šoštar v Mariboru, Gosposka ulica 5, prvo spodnještajersko razpošiljalnico modnega, manufakturnega, volnenega, suknenege, platenega in konfekcijskega blaga. Vzorce razpošilja poštne prosto. Šivilje in krojači dobijo od vsake, še tako nizke cene popust. Prepričajte se o solidni in reelni postrežbi in ostali boste stalni odjemalci.

Lekarnarja Thierryja balzam in centifolijska maža že rabi občinstvo več desetletij v prepričanju, da so najboljša domača sredstva, kojih niso mogli izpodrinuti razni drugi v prometu se nahajajoči esenci, fluidi in drugi slični balzami, ker občinstvo, k večjemu enkrat izpeljano na led, odklanja vsaka taka vsiljiva sredstva in vstraja le pri priznani pristnem Thierryjevem balzamu. Pri nakupu je pač le treba paziti na varnostno znamko.

Staritrg. Po dolgi, mučni bolezni je dne 10. t. m. umrl v 62. letu svoje starosti obče spoštovani M. Brezovnik, po domače Anžič, veleposestnik v Staremtrgu. 24 let je županoval v občini Vrhe. 20 let je pa bil ud okrajnega zastopa v Slovenjgradu. Kako je bil rapiki priljubljen pri ljudeh, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili malone vsi udje okrajnega zastopa slovenjgraškega, na čelu gospod c. kr. okrajni glavar dr. Poiger in načelnik gospod A.

Günther. Zastopanih je bilo šest občin po svojih županijah in odbornikih. Nagrobni govor je imel mil. g. kanonik Anton Slander, ki je v ganljivih besedah naslikal vse lastnosti, posebno pa ponižnost pokojnega očeta Anžiča. Posebno žalosten prizor je bil, ko se je pomikal pogrebni sprevod od Anžičevega doma proti sosedu Vodeniku ter se ustanovil pred Vodenikovo hišo. Vsi, ki so bili pri pogrebu, so se povrsti podali v hišo škropit nad 70 let staro gospodinjico in mater županje Anžičke, ki je ravno v tem času ležala na mrtvaškem odru. — Bodi obema zemljica lahka!

Letuš pri Braslovčah. Slučajno sem izvedel, da je tudi v tej vasi precej razširjen „Narodni L.“, a ne vem sicer gotovega števila, to pa vem, da ga je preveč za eno vas. Pa mi bodo morda rekli njegovi pristaši: Kaj to, vsaj je vendar dobro delo, podpirati reveže. Res je, da je „Narodni List“ veliki revež. Že dalje časa boleha na sušici. Radi tega si je izvolil drugo podnebje, namreč: belo Ljubljano. Morda bo tam okreval. Pač pa vas hočem spomniti na neko veliko nevarnost. Bolehnosti se lahko nalezete. Zato preč z njim! So eni taki, ki ga čitajo, pa se slučajno naključno pride v hišo kak naš pristaš, pa ga nagloma skrijejo. No, zakaj to? Dobrega časnika, n. primer: „Slovenskega Gospodarja“, „Stražo“, „Naš Dom“ ali „Domoljuba“ ni treba pred nobenim skrivati. Ni posebno priporočljivo za „N. L.“, da se ga njegovi čitatelji sramujejo.

Središče. O poučnem tečaju se nam še poroča: V soboto, dne 15. in v nedeljo, dne 16. t. m., se je vršil pri nas poučni tečaj, katerega sta priredili Zadruga zveza in S. K. S. Z. v Mariboru. Tečaj je bil zlasti drugi dan izvanredno dobro obiskan. Nade liberalcev, da bo tečaj imel majhno udeležbo, so se popolnoma izjalovile. Župan trga Središče je mislil, da bo s tem, če preprovo občinskemu redarju, razglasiti tečaj pri cerkvi, onemogočil tečaj. Tečaj je imel to dobro posledico, da so se vzdramili tudi liberalci iz svojega zimskega spanja. Priredili so v petek zvečer na rotovžu predavanje ter poklicali gospoda Jelovška, da je predaval. V nedeljo zvečer je pa prihitel k nam urednik „Slovenskega Naroda“, g. Lesničar, in v šolskih prostorih govoril o balkanski vojski (tako pravijo namreč vabila). Liberalci so dobili tak strah pred našim tečajem, da na vabilih za predavanje niso upali naznaniti, kdo priredi predavanje, temveč so se zadovoljili z opazko „odbor.“ — Prvi dan je predaval v našem tečaju gospod dr. Korosec o krščanskem socializmu in njegovih sovražnikih, o ustroju države in o sedanjem, družabnem redu. Nadalje je govoril gospod Krištof splošno o živinoreji in o hlevih in svinjari. Gospod Pušenjak je govoril o pomenu in stanju združništva v Avstriji. Drugi dan je govoril gospod Krištof o krmljenju in prebavljanju, gospod Pušenjak je imel predavanje za mladino in popoldne po večernicah gospodarsko predavanje, na katerem je govoril še o najvažnejših točkah kmečkega vprašanja. Zanimanje za tečaj je bilo zelo veliko in se je isti z željo, da se prihodnje leto zopet priredi kak sličen tečaj, zaključil.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Škrlec s svojo posojilnico blamiran. Naš c. kr. poštar Škrlec hoče biti zelo pameten mož. To hoče dokazati ne samo s svojim delovanjem kot c. kr. poštar, ampak tudi kot načelnik liberalne posojilnice. Vsem je še v spominu, kako je oblastno odklonil sodelovanje naših mož pri svoji posojilnici. Očividno se je bal, da bi nehale že njegovo neomejeno gospodstvo, če bi vstopilo v odbor nekaj samostojno mislečih mož. Brez dvoma že obžaluje ta svoj korak, kajti od kar se je vsled tega ustanovila naša kmečka hranilnica in posojilnica, pa dvigajo ljudje denar pri Škrlecovi posojilnici in ga nalagajo pri kmečki hranilnici in posojilnici, katera si je v kratkem času priborila popolno zaupanje. To seveda Škrlec ni po volji. Na vse mogoče načine se je trudil, da bi preprečil vedno bolj se množee dviganje vlog. Ko njegove prošnje niso nič izdale in tudi ne njegovo rotnje in so ostali brezuspešni celo njegovi osebni obiski pri vlagateljih, ter je izgubila veljavo tudi njegova poštarška beseda in niso pomagali tudi nič njegovi izredno dolgi odpovedni roki, je njegova pametna glava poskušala s to-le nakano: Dal je po svojem odboru skleniti spremembo pravil, češ, da zadruga lahko vsakemu izplača hranilno vlogo, ki prinese hranilno knjigo, a k temu ni navezana, oziroma ne prisiljena. Trgovsko sodišče je to spremembo vpisalo v register, ker ni našlo na tej določbi nič drugega, kakor to, kar določa zakon sam — namreč, da je vsak denarni zavod upravičen, izplačati vlogo tistemu, ki prinese hranilno knjižico, da pa lahko zahteva primerne legitimacije. Čisto drugače je to tolmačila poštarjeva pametna glava. Škrlec je namreč zahteval, da je moral vsak vlagatelj osebno priti po denar. Če je prišel, ga je obdelaval na vse mogoče načine, z dobrim in hudim, tako, da si vlagatelj nazadnje ni upal ostati pri svoji zahtevi, ampak je radi ljubega miru pustil denar še naprej v Škrlecovi posojilnici. Ker se je nekaterim vlagateljem to zdelo vendar preveč, so izročili stvar odvetniku z naročilom, da sodnim potom izterja vlogo. Ta korak je imel popoln uspeh, kajti Škrlecova posojilnica je bila obsojena, da mora izplačati vloge, zraven pa še več sto kron sodnih stroškov. Škoda ljudskega denarja. Koliko domačih potreb bi se bilo lahko s tem denarjem pokrilo. Škrlec, ljudje vam

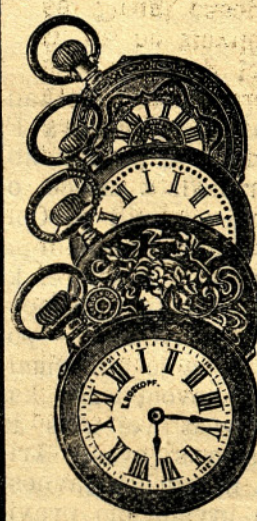
za to niso hvaležni. Splošna sodba je, da bi se najraje držali svojega poklica kot c. kr. poštar. Tudi c. kr. poštno ravnateljstvo Vas gotovo ni za to postavilo, da posojilnica pod Vašim načelstvom trati po nepotrebnem posojilnični denar. Le čevlje sodi naj — kopitar!

Cadram. Kadar domači ali tuji obiskovalci prvokrat obišejo konjiško dolino, se ne morejo njeni lepoti dovolj načuditi. Ker se tukaj vrsti ravnina z griči, ki so z vinsko trto zasajeni, in imajo lepe gošposke vinogradijske hrame, vrhi gričev in gora pa so znameniti po vedno zelenih logih, kjer so varno naloženi lesni zakladi raznih posestnikov, katere mnogi vozniki dovažajo na železnico v Konjice ali Poljčane. Celi okraj oživljajo trije potoki, kojih eden — Dravinja — ima svoj izvir v Skomrah in teče mimo Zreč, Konjic in Loč proti Poljčanom, drugi izvira na Keblju, ki oživlja Oplotnico, kakor tudi tretji, ki teče skozi Cadram. Najbolj pa povzdigujejo lepoto celega konjiškega okraja mnoge cerkve, kojih se kar naenkrat nad 20 zagleda in ni skoraj griča, ki bi svoje cerkve ne imel. Kdo da je vse te stavbe v čast božjo postavil, se ne ve, najbrž so to storili nekdanji grajščaki in patroni s tlako in roboto, posebno znamenite cerkve, kakor je podružnica svete Barbare v Cadramu, koja je vsa zidana iz sklesanega kamnja in se po pravici misli, da so jo pozidali nekdanji celjski grofi, ker bi se kmetje tako dragocene stavbe gotovo ne bili lotili. Ta nam priča današnja skušnja, ko se te nekdanji z velikimi stroški pozidane stavbe več lepo okrasiti ne morejo, posebno tam, kjer jih je več, kakor pri nas, ki imamo razen krasne nove še štiri druge kot podružnice. Pred 40 leti je bila naša zelo zanemarijena podružnica sv. Mohorja za božjo službo zaprta in je bila potem leta 1881 popravljena, sv. Barbara se je s 5000 gld. popravila v letu 1877, 1880 in 1888, in v tistem času se je prenovila tudi stara farna cerkev. Leta 1876 je bila pa tudi zavoljo popolnega notranjega porušenja za božjo službo zaprta podružnica sv. Nikolaja nad Koritnem. Pa ravno v zadnjih teh letih se je po raznih veččakah spoznalo, da ta cerkev predstavlja pravi starinski muzej, ker je bila znotraj menda v XV. ali XVI. stoletju vsa na sveži zid poslikana, a pozneje, kdaj se ne ve, je bila vsa ta slikarija prebeljena. Znamenite so tudi razne slike, ki se še na zidu poznajo, kakor tudi lepo izrezljane podobe na tamošnjih starih altarih. Pred več kakor 20 leti so se te znamenitosti po c. kr. deželni konservatorju v Gradcu dr. J. Gerau, c. kr. osrednjemu odboru za umetniške in zgodovinske spomenike na Dunaju naznanile in se je podpora prosila, da bi se vse te znamenitosti zamogle pravilno obnoviti. Vsled tega so bili semkaj v raznih obrokah poslani razni strokovnjaki in umetniki, med njimi tudi namestnik c. kr. državnega konservatorja dr. Hauser, in so si vse to ogledali. Zahtevali so se tudi proračuni za potrebna zidarska, pozlatarska, slikarska dela. Dragoceni delavci s svojimi proračuni so se zavračali in so se drugi iskali. Ker se je pa to kolo vrtelo že okrog 18 let, nismo več upali, da bi še kdor izmed sedaj živelih to obnovljeno in oživljeno 400 let staro slikarijo videl. Pred štirimi leti ogledal si je pa tudi naš domači velečastiti gospod c. kr. deželni konservator in profesor dr. Avgust Stegenšek to našo znamenito starodavno cerkev in nas je na Dunaju toplo pripočel. In to je pomagalo, kajti dne 16. t. m. je prišel od c. kr. okrajnega glavarstva odlok c. kr. ministrstva za uk in bogočastje dne 10. decembra 1912, št. 53065 in 31. decembra 1912, št. 55038, s katerim se naznanja, da se bo za pravilno popravilo podružnice sv. Nikolaja v Koritnem v štirih letih (1913 do 1916) 5376 K plačalo s tem, da se vsa dela sporazumno z c. kr. centralno komisijo na Dunaju vršijo.

Dobrna. Občni zbor kmetijske podružnice na Dobrni v nedeljo, dne 16. t. m. se je jako dobro obnesel. V salonu posojilniškega izbornega hotela „Union“ se je zbralo nad 90 za kmetijstvo navdušenih članov kmetijske podružnice in gostov. Predsednik častiti gospod župnik Friderik Kukovič je ob tretji uri popoldne otvoril občni zbor ter pozdravljaj navzoče ude, posebno one iz Vojnika in Frankolovega. Nato je sledilo njegovo poročilo, ki je kazalo, da dobrnska podružnica vrlo napreduje. Bilo je leta 1912 10 odborovih sej in 3 poučna predavanja. Poleg tega je pod pokroviteljstvom kmetijske podružnice pašniška zadruga neumorno delovala, da se njen cilj prej ko prej uresniči. Članov je bilo 52. Blagajnica izkaže premoženja 49 K 60 v. Osrednji odbor je dovolil 25 K za nabavo kmetijskega orodja. Podružnica je še dodala 20 K in se je žrebanje jako primerne orodja izvršilo v najživahnejšem udeležanju zborovalcev. Ko je gospod predsednik v navdušeni besedi zbudil navzoče ude k stanovski zavednosti, je dal besedo gospodu ravnatelju J. Belletu. Ta je jako poljudno najprej razlagal, kako se naj uporablja izžrebano orodje; potem je govoril o važnosti vrtnarstva in posebno poljudno in temeljito o pripravi krme. Navzoči so z nenavadno napeto pozornostjo sledili krasnemu izvajanju. Občna hvala se je izrekala prijubljenemu gospodu direktorju. Kot delegata sta bila izvoljena brata Jurij in Matevž Rožnik. Živahno se je vršilo žrebanje in prav zadovoljno so nesli dobitke domu. Tako lepo uspelega zborovanja še ni bilo na Dobrni. — V kratkem, menda prihodnje sredo (oglasite se udeleženci do nedelje), pa pohitimo pod zeleno agrarično zastavo v St. Jurij, da si ogledamo

vzorno kmetijstvo v naši kmetijski šoli. Na delo za stanovsko izobrazbo in marljivo pospešitev naših kmetijskih!

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzet u, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6.50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9.50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13.—
Ploščate ure iz kovine	6.—
Amerikanske zlate double-ure	10.—
Goldin Roskopf ure	4.—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	5.—
14 karatne zlate ženske ure	19.—
14 karatne zlate ure za gospode	40.—
Srebrni pancer-verižice	2.—
14 karatne zlate verižice	20.—
14 karatni zlati prstani	4.—
Viseče stenske ure na nihala	10.80
Kuhinjske ure	2.40
Budilke	3.—
Budilke z dvojnimi zvoncem	3.—

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Razgled po svetu.

Visoka starost Bolgarov. Med bolgarskimi delegati za mir v Londonu je bil tudi mož, ki sam ni veliko nad 40 let star. Sme se pa ponašati, da je še govoril z nekom, ki je še zagledal luč belega dneva, ko so vladali kralj Ljudevit XIV. na Francoskem, Jurij II. na Angleškem in Friderik Veliki na Pruskem. Visoka starost Bolgarov je znana, ali slučaj, o katerem govorimo, je zanimiv primer avtentično overovljene visoke starosti. Dokazuje nam to bolgarski generalni konzul Angelov v Manchesteru, ki je pridelen kot tajnik dr. Danevu in ki je poročevalcu nekega londonskega lista povedal sledeče: „Moj praded je umrl pred 20 leti v starosti 132 ali 134 let. In natanko se še spominjam, kako sem prisostvoval kot deček svatbi ene svojih tet, kar je bilo veliko rodovinsko slavlje. Moj praded se je tudi udeležil slavlja in je bil takrat nekako 120 let star. Zanimivo dejstvo je, da so začeli mojemu pradedu zopet temneti lasje, dasi je bil svojo drugo ženo popeljal pred altar kot stariček s snežnobelo brado in glavo. Lasje in brada so tako hitro temneli, da je stariček že nekoliko dni po ženitvi postal črnolas in črnobrč, kakor kak mladenič. Mojemu očetu je danes 88 let, a je svež in čil, kakor štiridesetletnik. Dela neumorno pri svojem gospodarstvu, opravlja svoje posle po osem ur na dan in ni izgubil do danes niti enega zoba. Sicer pa ta slučaj ni prav nič nenavaden, ker Bolgarija šteje več stoletnih ljudi, nego katera druga dežela. Visoka starost svojih rojakov utemeljujem z dejstvom, da žive neobičajno zmerno. Meso jedo na teden le po enkrat, mesto tega pa velike množice sočivja. K temu pa imamo še slovito kislo mleko kefir in joghurt za stalno hrano.“

Steckenpferd- liljsko mlečno milo

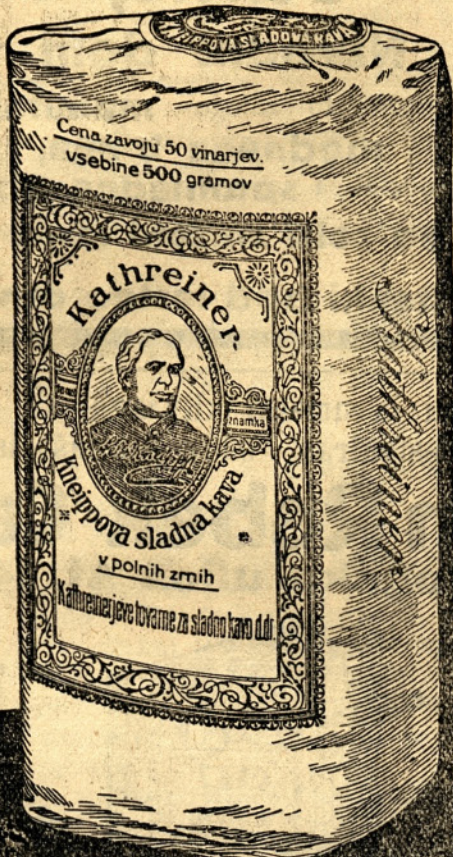
iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerjah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborna izkazala Bergmannova liljska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Časopis, ki si želi čim manj naročnikov. V Sidneyju je nedavno začel izhajati časopis „Compendium“, čegar ustanovitelji so v prvi številki odkrito povedali, da žele čim manj naročnikov. „Compendium“ je namreč list za kaznjence, ki uživajo gostoljubje po raznih ječah New-South-Walesa. List pri naša razne vesti iz dnevnih časopisov, ki so po mnemu kaznilniških uprav primerne za kaznjence; tako ponatiskuje zlasti vse ponudbe dela in služb, kar je važno za one kaznjence, ki v kratkem dostanejo kazni. Za prvo številko „Compendiuma“ je napisal uvodni članek sam justični minister ter rekel med drugim: „Večinoma vsi časopisi izpočetka z malim začeno, potem si pa na vse načine prizadevajo, da bi zvišalo svoj nalog. S tem-le listom je pa drugače. — Njegov nalog je razmeroma majhen in treba je upati, da bo število svojih čitateljev leto za leto manjša. Drugi časopisi so ponosni na število svojih naročnikov, ustanovitelji „Compendiuma“ pa žele, da bi vsak čitatelj, ko izgubi pravico na brezplačno prejetje lista, tako živel, da bi mu nikdar več pred oči ne prišel.“

Smrt stoletnega starčka. V Belgradu je umrl Nikola Mesarović, star ravno 100 let. Oženjen je bil samo enkrat in mu žena še zdaj živi; stara je 89 let. V zakonu sta živela skupaj 70 let.

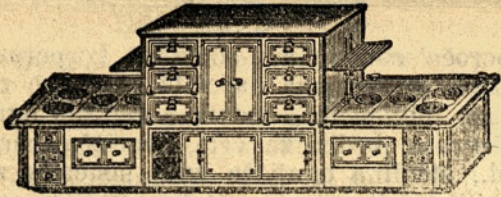
Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

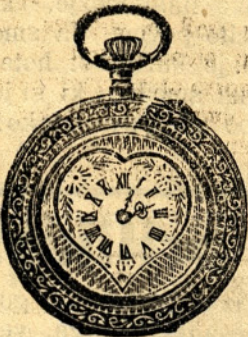
To je že 21 let preizkušen
kavin dodatek in nadomestek

Ugodna služba **cerkovnika** in **organista**
na slovenski meji na Koroškem se odda takoj. Prošci
sameci in dobri ceriljanci prednost. **zupnijski urad v Sko-**
čidolu p. Podravlje na Koroškem. 41

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gorje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki
trgovini, kjer ne, se pošljajo takoj. Zahtevajo se naj
„Originalni Koloseus-št. dimniki in manj vredni izdelki
naj se vračajo. Ceniki zastoj.

XXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!

Priporoča se največja in
najcenejša svetovna pripoznana
slovenska trgovina

Rafael Salmič
v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih
zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna!
Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec
naj zahteva moj novi **veliki cenik**, katerega dobi zastoj
in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in po-
štene postrežbe.

Darujte za Slov. Stražo!

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.
Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKAR- A. THIERRY-BALSAM
NARJA

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja katerega drugega
balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem teku, in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovljeno učinka
pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGAČU.**
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in
volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska **R. Stermecki v Celju št. 301.**
razpošiljalna
Vzroci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Prečastitim cerkvenim predstojništvom,
ter slav. občinstvu priporoča svoj
atelir za vsa v njegovo stroko spa-
dajoča dela, kakor **kipe, oltarje**
itd. iz lesa, kamna in mavca

Jvo Sojč, kipar

Maribor, Reiserjeva ulica 26.

Slikar in pleskar
Prevzamem vsa dela
dekoracijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.
Mihael Dobravc v Celju
Gospodska ulica 5.

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7 Celje Rotovška ulica 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega
in ovitnega papirja. — Svinčniki, peresa peresniki, črnilo, radirke ka-
menčki, trgovske in odjemalne knjige, pisnični papir v mapah in kasetah.
Na debelo! kreppapir, umetne cvetlice itd. **Na drobno!**

Velikonočne pisnice v velikanski izbiri od 4 v. napr.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank in risal-
nih skladov. **Nagrobni venci in traki.**

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po
izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80.
90. 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po
od dneva po vlogi do dneva dviga
ter pripisuje obresti vsakega pol
leta h kapitalu — Rentni davek
plačuje hranilnica sama ter
ga ne odteguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okraji:
Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

41 0
2 0

sko in Gornjigrad in rezervna
zaklada, katera znašata že nad
350 000 K. Ker nima namena
iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v obče koristne in dobro-
delne namene za gori navedene
okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K,
različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole
12 000 K. za podpore različnim požarnim brambam in v kmetjsko gospodarske
namene 6 000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okoli 45.000 K,
za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se
pretrgalo obrestovanje.